

SELLE KUU UUDISKIRJAS

- Eesti küberindeksis kolmandal kohal
- EL komisjoni ettepanek ühiseks küberüksuseks
- TTJA riikliku küberturvalisuse sertifitseerimise asutuseks
- Edukas kevad ÜRO 1. komitees
- Esimene ÜRO Julgeolekunõukogu küberistung
- Välisministeeriumi inimõiguste töötuba
- Putin-Biden kohtumine ja küberteemad
- RIA uuendas Digitesti
- Startup Estonia pakkumuskutse
- EAS ootab ettevõtete sisendit kosmoseküber-teemadel
- Cyber Battle of Estonia 2021
- Cybernetica ja Nout' Futur La Réunioni saarel
- E-riigi akadeemia Ukrainas

Eesti tõusis ITU globaalses küberindeksis kolmandale kohale

2020. aastal läbi viidud analüüsi põhjal koostatud riikide küberturvalisusele pühendumise taset mõõtvast indeksis tõusis Eesti kolmandale kohale skooriga 99,48. Eestist eespool asuvad vaid esimesel kohal Ameerika Ühendriigid ning teist kohta jagavad Ühendkuningriik ja Saudi Araabia. Viimases, 2018. aasta indeksis, asus Eesti 5. kohal.

Rahvusvaheline telekommunikatsiooni liit (ITU) on indeksit koostanud varasemalt ka aastatel 2018, 2017, ja 2014. Indeksi metodoloogia ja detailsema riikidele ja regioonidele keskendunud analüüsi kohta saab lugeda raportist, mis on leitav [siit](#).

Euroopa Komisjoni initsiatiiv EL ühise küberüksuse loomiseks

23.06 tuli EL Komisjon välja soovitusel luua EL ühine küberüksus (joint cyber unit). Üksus on mõeldud toimima ühise platvormina, tagamaks liikmesriikide kooskõlastatud reageerimine ulatuslikele küberinitsidentidele, mis mõjutavad avalikke teenuseid, samuti ettevõtteid ja kodanike elu kogu Euroopa Liidus. Hetkel on liikmesriikidel ja ka Euroopa Liidu käsutuses palju analoogseid üksusi, mis on seotud eri valdkondade ja sektoritega. Olenemata tõsiasjast, et valdkonnad on erinevad, on ohud sageli ühised, mis omakorda tingib vajaduse kooskõlastatud reageerimise, teadmiste jagamise ja ka eelhoiatuse järele. ENISA peadirektori Juhan Lepassaare sõnul „loob ühine küberüksus tugevamad suhted sidusrühmade vahel küberturvalisuse ökosüsteemis ja kujundab tõhusama raamistiku kriiside ohjamiseks. Meie tulevane kohalik kontor Brüsselis hakkab küberüksusega tegema tihedat koostööd, et koordineerida reageerimist, luua olukorratundlikkust ja tagada valmisolek kriisi ajal“. Praeguse ajakava alusel peaks küberüksus tööle hakkama 30.06.2022 ning täieliku valmisoleku saavutama 30.06.2023. EL eesistuja Sloveenia plaanib sügisel välja tulla ka vastavate EL Nõukogu järeldustega. Loe ettepaneku kohta [siit](#).

European
Commission

Riikliku küberturvalisuse sertifitseerimise asutuse määramine

28.06 jõustusid Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) põhimääruse muudatused, mille tulemusena määrati TTJA riikliku küberturvalisuse sertifitseerimise asutuseks. TTJA hakkab täies mahus täitma riikliku küberturvalisuse sertifitseerimise asutuse ülesandeid siis, kui jõustuvad muudatused küberturvalisuse seaduses. Kuni vastavate muudatuste jõustumiseni täidab TTJA Euroopa Liidu suunal infovahetuse ja koostööga seotud ülesandeid.

Lisainfo küberturvalisuse valdkonnas Eestis toimuma hakkavast akrediteerimise ja sertifitseerimise korraldusest on leitav [küberturvalisuse seaduse muutmise seaduse seletuskirjast](#). TTJA põhimääruse muudatused ja vastavad selgitused on leitavad [siit](#).

Edukas kevad ÜRO 1. komitees

Kevadet võib pidada multilateraalse küberdiplomaatia vaatest õnnestunuks. Suudeti leppida kokku kahes uues konsensusraportis: avatud kübertöörühma (OEWG) raportis märtsis ning ÜRO valitsustevahelise küberekspertide töörühma (GGE) raportis maikuu lõpus. Kui OEWG raporti suurim teene oli tuua kokku laiem ÜRO liikmeskond, et üle kinnitada varasemate GGE raportite tulemusel loodud küberstabiilsuse raamistik, siis uus GGE raport on üks sisukamaid ja tugevamaid ÜRO tekste küberteemadel. Eestit esindas töörühmas Heli Tiirmaa-Klaar, kes esitas raporti lisaosa jaoks ka [seisukohad](#) rahvusvahelise õiguse kehtimise teemal küberruumis.

Esimene ÜRO Julgeolekunõukogu küberistung.

29.06 korraldas Eesti ÜRO Julgeolekunõukogu ajaloo esimese küberjulgeolekule pühendatud ametliku kohtumise. Kõrgetasemelist virtuaalistungit juhtis peaminister Kaja Kallas. Istungil andis ülevaate ÜRO asepeasekretär ja kõrge esindaja desarmeerimisküsimustes Izumi Nakamitsu. Eesmärgiks oli aruteluga tõsta julgeolekunõukogu areeni kaudu teadlikkust olemasolevatest riikidevahelistest kokkulepetest. Kohtumist saab järgi vaadata [ÜRO WebTV-st](#).

Putin-Biden kohtumine

16.06 Genfis toimunud presidentide Joe Bideni ja Vladimir Putini kohtumisel kujunes oodatult üheks keskseimaks teemaks arutelu USA ja Venemaa vaheliste kübesuhete hetkeseisu üle. Putin ei tunnistanud Venemaa osalust hiljutistes USA ettevõtteid tabanud lunavararünnakutes, kuid president Biden markeeris ära, et ründeid teatud sektorite vastu ei tolereerita ning edastas nimekirja 16-st kriitilise infrastruktuuri valdkonnast, mille vastaseid rünnakuid USA „ei luba“. Lisaks edastas president Biden sõnumi, et igale Venemaa pahatahtlikule sammule küberruumis kavatsetakse reageerida. Kohtumise kõige olulisemaks tulemiks võib ilmselt lugeda riigipeade kokkulepet taastada küberjulgeoleku teemalised konsultatsioonid, mis katkesid 2016. a – tõenäoliselt oli see ka üks Venemaa eesmarke kohtumiselt. Nii nagu tuumaküsimustes, on USA rääkinud pikemat aega tarvidusest saavutada strateegiline stabiilsus kübervaldkonnas.

VÄLISMINISTEERIUM

Inimõiguste töötuba

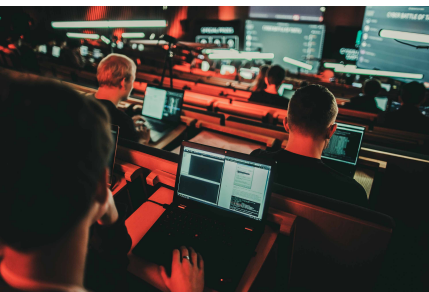
3.06 korraldas välisministeerium koos Microsofti ja German Marshall Fund'iga [European Cyber Agora](#) algatuse raames virtuaalse töötoa inimõiguste kaitse rollist EL-i küberdiplomaatia jõupingutustes. Arutelu modereerisid Karmen Turk (Triniti advokaadibüroo; Tartu Ülikool) ja Lea Kaspar (Global Partners Digital; Freedom Online Coalition Support Unit), avasõnad tegi Wiktor Staniecki Euroopa välisteenistusest.

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

RIA uuendas Digitesti

Pandeemia muutis töötegemist – kaugtöö sagedus ja tegijate arv kasvasid kordades. Küberturvalisuse vaatevinklist tähendab kaugtöö täiendavaid väljakutseid. Sestap on kaugtööl olles eriti oluline tugev küberhügieen ning teadlikkus kodukontoriga seotud täiendavatest küberriskidest. CybExer Technologies koostöös Riigi Infosüsteemi Ametiga uuendas avalikule sektorile pakutavat küberhügieeni e-õppe ja riskihindamise võimalust (nn [Digitesti](#)), lisades sinna näiteid ja videomaterjali just kodutööga seotud riskide teadvustamiseks. Digitesti läbimine kord aastas on kõigile RIA töötajatele nagu ka paljudele teistele riigiasutustele kohustuslik. Küberturvalist kodukontorit!

Startup Estonia kuulutab välja pakkumuskutse kübervaldkonna kogukondade arendamiseks ja tugevdamiseks

Pakkumuste eesmärgiks on Eesti küberturbe startup meelsete kogukondade loomine ja tugevdamine läbi arendustegevuste. Alameesmärgideks võivad olla kogukondlike ürituste korraldus sh onlines, sisuloomega seotud tegevused küberturvalisuse valdkonna kogukondade arendamiseks, kogukonna küberturbe ning iduettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamine ning valdkonna iduettevõtjate lõimumise efektiivistamine. Ennekõike otsime koostöökohta CyberTech kogukondade arengusse panustavate tegijatega selliselt, et piloteeritakse ja algatatakse formaate, millel on ökosüsteemile pikaajalisem mõju. Lähemalt loe [siit](#). Pakkumisi oodatakse 31.augustini 2021.

Küberturvalisuse valdkonna kogukondade arendamise meetme 2021 aastaalguse vóorus kiideti heaks kolm pakkumist:

1. Cyber Battle of Estonia - CTF võistluste sari (kahepäevane kiirkoolitus+ 5 regionaalset eelvoor, lõppvoor) - CTF-Tech OÜ
2. Baltikumiülene CTF võistlus koos kolme küberturbe valdkonna ekspertidega tehtavate webinaridega – CTF Pärnu MTÜ
3. Juhendvideote loomine parimate küberturbe praktikate rakendamiseks startupis ja väikeettevõttes (kasutajakontode haldus; veebi-rakendustes autentimine; andmebaasid; e-post; monitooring) – K- SPACE MTÜ

EAS ootab ettevõtetelt sisendit kosmose küberkaitse teemadel

EASi Eesti kosmosebüroo koostöös Euroopa Kosmoseagentuuriga pakuvad Eesti majandusüksustele välja 12 teemat kosmose küberturvalisuse valdkonnas. Ootame Eesti ettevõtete huviavaldusi ühe või mitme tegevuse läbiviimiseks aadressil kosmos@eas.ee 7. juuliks 2021. Rohkem infot ja huviavalduse esitamiseks vajalikud materjalid on leitavad [siit](#). Infoürituse järelvaatamine on võimalik [siin](#).

Tasuta küberkoolitus ja -võistlus noortele vanuses 15-21 „Cyber Battle of Estonia 2021“

CTF Tech ja CybExer Technologies korraldavad sel suvel koostöös Tallinna, Tartu, Narva, Pärnu ja Paide linnade ning teiste heade partneritega noortele vanuses 15-21 tasuta küberkaitsekoolituse ja -võistluse „Cyber Battle of Estonia 2021“. Tegemist on kõige suurema võistlusega algajatele, mis kunagi Eestis koolinoortele on korraldatud.

Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas ja Paides toimuvad esmalt 2-päevased koolitused, mille mentorid on Eesti küberturvalisuse eksperdid. Seejärel hakkavad noored mõõtu võtma viies linnas toimuvatel piirkondlikel kübervõistlustel. Nende käigus selgub, kes pääsevad Cyber Battle of Estonia finaalüritusele, mis leiab Karl-Erik Taukari juhtimisel aset 30. oktoobril Tartus, Tartu Ülikooli spordihoones.

Osalemiseks ei pea varasemat kogemust kübermaailmas olema ning osalema on oodatud noored vanuses 15-21 kõikjalt üle Eesti. Registreerida ja rohkem informatsiooni saab [siit](#).

Cybernetica ja Nout' Futur käivitavad La Réunioni saarel turvalise andmevahetuse platvormi.

Cybernetica on koostöös kohaliku arendusagentuuri, Nout' Futuriga käivitamas La Réunioni saarel Unified eXchange Platformil (UXP) põhinevat turvalise andmevahetuse pilootprojekti, mille eesmärgiks on kodanikele näidata kuidas läbi koostalituse on võimalik muuta avaliku halduse teenused rahva jaoks kättesaadavamaks.

Lahendus hakkab tuginema digitaalsele identiteedile ja turvalisele andmete liikumisele erinevate kohalike organisatsioonide infosüsteemide vahel, et oluliselt lihtsustada administratiivseid protsesse ja avalike teenuste kättesaadavust kodanikele. Cybernetica andmevahetustehnoloogiate juhi Riho Kurgi sõnul on tegu La Réunioni jaoks märkimisväärse projektiga, sest see aitab suuresti kaasa regiooni digitaalseerimisele. „Veelgi enam, platvormi ehitamine La Réunionis tähendab, et see vastab Prantsusmaa digitaalsete tehnoloogiate nõuetele, ning see tagab võimaluse liidestada meie loodud lahendus tulevikus teiste riiklike süsteemidega,“ ütles Kurg.

Nout' Futuri esindaja sõnul valiti koostööpartneriks Cybernetica, kuna Cybernetical on üle 20-aastane töökogemus. „Cybernetica on olnud oma valdkonna liider ning näidanud võimekust viia läbi digitaalseid muutusi nii Eestis kui ka muudes piirkondades,“ ütles Nout' Futuri esindaja.

E-riigi Akadeemia tõstis Ukraina võimude küberturvalisuse testimise teadlikkust

Viimase aasta jooksul viis E-riigi Akadeemia koostöös Ukraina digiministeriumiga ellu mitmeid tegevusi Ukraina avaliku sektori infosüsteemide küberturvalisuse tõstmiseks. Tegevused hõlmasid Ukraina võimude koolitamist infosüsteemide turvalisuse hindamise ja testimiseks vajalike protseduuride kehtestamise osas. Projekti käigus viidi läbi kahe olulise e-teenuse turvatestimine, töötati välja testimismetoodika ja juhised ning viidi läbi 35 ametniku koolitus. Loe projektist lähemalt [siit](#).

